
KRONIKA

Dział przedhistoryczny Muz. Wielkopolskiego wzbogacił się w r. b. w znaczną liczbę cennych darów i depozytów. I tak p. radca Lipski z Lewkowa ofiarował do zbiorów tych cenną kolekcję wykopalisk z okolicy Ostrowa (Wielkop.), opisaną swego czasu przez prof. Zenktera w programie gimnazjum ostrowskiego z roku 1874. Między innymi znajduje się tu piękna fibula typu Certosa, znaleziona pod Czekanowem, naczynie malowane z Psar, w pow. ostrowskim, piękny naszyjnik brązowy z Bronczyna, w pow.

sieradzkim, zabytki rzymskie z Młynowa i Kwiatkowa, w pow. ostrowskim i t. d. Dalej pozyskało muzeum bogaty zbiór wykopalisk gimnazjum państwowego w Wągrówcu, obejmujący około stukilkudziesięciu okazów ceramiki, głównie z poszukiwań dawniejszych prof. Łęgowskiego na cmentarzyskach „łużyckich” w Łęgowie i Modrzewiu, w pow. wągrowieckim. Pierwsza z tych miejscowości dostarczyła m. i. jednego naczynia malowanego. Z mniejszych lecz cennych nabytków wyszczególnić należy dar rodziny śp. dziekana Ło-

wińskiego z Żerkowa (kilkadziesiąt naczyń, przeważnie z cmentarzyska łużyckiego w Krzykosach, w pow. średzkim), dar p. Mosińskiego z Czekanowa (wędzidło bronzowe oraz części upręży z srebrnymi ozdobami), dary p. Kupczyka z Zębcowa (naczynia „łużyckie“ z Jankowa Przygodz., w pow. ostrowskim, p. Kościelskiego z Parczewa (naczynia „łużyckie“ tamże znalezione) i liczne dary ucznia gimnazjum gnieźnieńsk. p. Konrada Jażdżewskiego (zabytki z epoki kamiennej z okolicy Rawicza i Gniezna, oraz ceramika wczesno-historyczna z Gniezna). Wszystkim ofiarodawcom należy się szczerą wdzięczność społeczeństwa.

Osada z młodszej epoki rzymskiej w Szczonowie. Wiosną r. b. przeprowadzone zostały przez kierownictwo Działu Przedhistorycznego Muzeum Wielkopolskiego badania archeologiczne na terenie Szczonowa, w pow. jarocińskim, (na polu gospodarza Szymendery), gdzie jesienią r. u. odkryto zabytki przedhistoryczne. Poza szczupłymi znaleziskami neolitycznymi, cmentarzyskiem „łużyckim“ z wczesnej epoki żelaznej i osadą współczesną z śladami domów słupowych odkryto tu dużą osadę z młodszej epoki rzymskiej. Jak wynika z dotychczasowych badań, które będą kontynuowane jesienią, ludność tutejsza mieszkała w ziemiankach. Poza niewielką ilością przedmiotów metalowych znaleziono tu dużą ilość ciężarków od krosien, 7 przęślików, żuźle żel., szczątki polepy, kości zwierzęce oraz ogromną ilość ułamków ceramiki, z których zrekonstruowano szereg naczyń. M. i. znajdują się tu liczne skorupy ze zgrubiałym, wygiętym na zewnątrz brzegiem, ozdobione ornamentem falistym, dalej szereg naczyń z delikatnej gliny z lśniąco żółtobrunatną lub czarną powierzchnią, toczonych na kole. Jest to już czwarta miejscowość w południowej Wielkopolsce, która dostarczyła charakterystycznej tej ceramiki, znanej pozatem licznie z Małopolski i Śląska, a będącej — jak się zdaje — importem z nad Czarnego Morza. Poza tem znamy w Wielkopolsce ceramikę toczoną na kole z epoki rzymskiej jeszcze ze zniszczonych cmentarzysk w Gąsiorowie, pow. jarocińskim, w Pięczkowie, w pow. średzkim i z nowoodkrytego cmentarzyska w Sadowiu, pow. ostrowskim. Możliwość zbadania tak interesującego stanowiska prehistorycznego zawdzięcza muzeum życzliwości p. hr.

Michałowi Czarnieckiego z Raszew, który nie tylko zawiadomił muzeum o odkryciu, lecz wszelkimi możliwymi sposobami ułatwił przeprowadzenie badań, za co kierownictwo muzeum składa Mu niniejszem gorące podziękowanie.

Wykopaliska w Sadowiu, w powiecie ostrowskim. Wiosną r. b. przeprowadził prof. Kostrzewski badania na terenie lasów sadowskich, własności hr. Bogdana Szembeka z Wysocka. Przekopano dwa kurhany (nr. XV i XVI) uwidocznione na mapce (ryc. 26)¹⁾, zamieszczonej na str. 270 niniejszego zeszytu „Przeгляdu“ oraz nowoodkryty kurhan XIX, znajdujący się o kilkanaście metrów na wschód od kurhanu XVI. Okazało się z szczegółowego zbadania tych kurhanów, że pochodzą one, podobno jak kurhany wysockie, opisane na początku niniejszego zeszytu, z II okresu epoki bronzowej. Dostarczyły one wyłącznie ceramiki (jak zawsze w ułamkach) oraz węgli drzewnych. W bezpośrednim sąsiedztwie kurhanów, częściowo na ich krawędzi, znalazły się groby płaskie z młodszej epoki rzymskiej (popielnicowe i jamowe), które dostarczyły dużej ilości ceramiki (m. i. naczyń na kole toczonych), broni żelaznej (miecz, groty oszczepów i dziurytów, umbra i imacze), ozdób bronzowych i żelaznych (sprzączki, fibule, wisiorki wiaderkowate i t. d.), narzędzi (nożyc, grzebieni, szydeł, przęślików, noży, osełek, toporka), paciorków szklanych i t. d. Na szczególną uwagę zasługują znalezione tu ułamki naczyń bronzowych i szklanych oraz 9 kóleczek z drutu złotego, najwidoczniej zausznice. Wyroby krzemienne, kamień do polerowania i żarna znalezione przy rozkopywaniach wskazują, że na miejscu tem znajdowała się w epoce kamiennej osada. Wszystkie wykopaliska ofiarował hr. Szembek Działowi Przedhistorycznemu Muzeum Wielkopolskiego. Za dar ten i za udzieloną pracownikom muzealnym gościnę oraz za wszystkie ułatwienia (udzielenie robotników, podwozy i t. d.) składa niniejszem kierownictwo muzeum zarówno p. hr. Szembekowi z Wysocka jak i p. hr. Szembekowej z Sadowia serdeczne podziękowanie.

¹⁾ Przy tej okazji prostujemy omyłkę, która się zakradła do mapki wspomnianej. Kurhany XIV, XV, XVI, a także nowoodkryty XIX, znajdują się w rzeczywistości dalej ku wschodowi, w polu trójkątnym sąsiadującym z czworobokiem, w obrębie którego je umieszczono na mapce.

Sprostowanie ważniejszych omyłek druku.

Strona	wiersz	7	od góry	zamiast	tablicy	czytaj	tablicą
"	296	"	2	"	"	Wierzebnika	" Wierzebnika
"	299	"	5	"	dołu	Podkowińska	Podkowińska
"	320	"	9	"	"	prahistoryczne	" prahistoryczne

